

**T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı**

**HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI
TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (KATEGORİ 10)
KURS PROGRAMI**

**ANKARA
2010**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

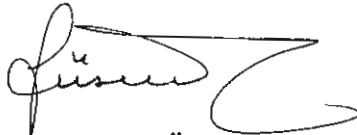
SAYI: 35	TARİH: 05.05.2010	KONU: Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 10) Kurs Programı
ÖNCEKİ KARARIN SAYI:	TARİH:	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.04.2010 tarihli ve 2889 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 10) Kurs Programı'nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

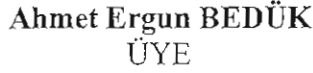

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

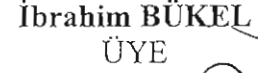

Ömer ÖZKAN
ÜYE

Füsun KÖKSAL
ÜYE

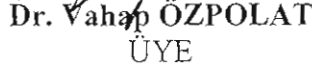

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

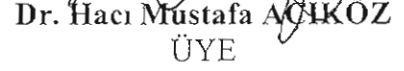

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

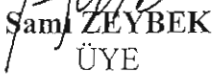

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

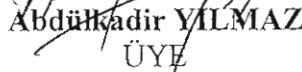

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

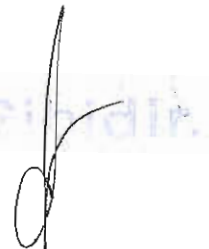

Sami ZEYBEK
ÜYE

Emine DUMAN
ÜYE

Nihal COŞKUN
ÜYE

İrfan COŞKUN
ÜYE

Abdülkadir YILMAZ
ÜYE

HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (KATEGORİ 10) KURS PROGRAMI

- 1. KURUMUN ADI** :
- 2. ADRESİ** :
- 3. KURUCUNUN ADI** :
- 4. PROGRAMIN ADI** : Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 10)
- 5. PROGRAMIN DAYANAĞI** : 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, 05.05.2005 tarih ve 24 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen "Özel Kurslar Çerçeve Programı", Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Eğitim Talimatı (SHT-Eğitim), Tehlikeli Maddelerin Hava Yolu ile Taşınması Talimatı (SHT-18)'na göre hazırlanmıştır.
- 6. PROGRAMIN SEVİYESİ** : En az ortaöğretim mezunu yetişkinler düzeyinde hazırlanmıştır.
- 7. PROGRAMIN AMAÇLARI**
Bu program ile kursiyerlerin;
a) Havacılık sektöründe tehlikeli maddelerin taşımacılığı ile ilgili ulusal ve uluslararası prosedürleri kavramaları,
b) Tehlikeli maddelerin sınıflarını, paketlerini, işaretlerini, etiketlerini tanımaları ve tehlikeli maddeler listesini kullanmaları,
c) Tehlikeli maddeleri depolama ve yükleme-boşaltma kurallarını kavramaları,
ç) Tehlikeli maddeleri depolama, yükleme ve boşaltma işlemleri aşamasındaki güncel kuralları doğru uygulayarak uçuş emniyetini sağlamaları, beklenmektedir.

8. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

- a) Bu program hava yolunun ve hava yolları adına işlem yapabilecek handling acentesinin kargo, posta, ikram ve bagajların depolanmasında, yüklenmesinde ve yük planını hazırlamada çalışan/çalışacak olan personelin yetiştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Program çerçevesinde yetiştirilecek olan personel ve kişilerin ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerinin, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin koymuş olduğu kurallar hakkında bilgilendirilerek uçuş emniyetinin sağlanması ve verilmesi gereken havacılık hizmetinin bu kurallar çerçevesinde belirlenmiş standartlarda olması şartı programın hazırlanma gerekçesini oluşturmaktadır.
- b) Hava taşımacılığının sürekli değişim içinde olan bir sektör olması nedeniyle, tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınmasıyla ilgili kurallar da Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) ve buna bağlı olarak Uluslararası Hava Taşıma Birliği (IATA) tarafından sürekli güncellenmektedir. Bu nedenle ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerinin, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin koymuş olduğu kurallar çerçevesinde tehlikeli maddeler kuralları eğitimlerinin 2 yılda bir tazelenmesi gerekmektedir. Kurs sonunda yapılacak sınavdan başarılı olunması halinde alınacak sertifikanın geçerliliği 2 yıldır. Sertifikanın sürekliliğinin sağlanması için süre dolmadan kursun tazelenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla bu program kapsamında temel ve tazelenme olmak üzere 2 ayrı kurs düzenlenecektir.
- c) Güncel tehlikeli madde taşıma kurallarının bilinmesi ve bu kurallara uygun işlemler yapılarak tehlikeli maddelerin diğer madde gönderilerinden farklı şekilde işlemlere tabi tutulmasıyla yolcular ve yükler hava yolu ile güvenli bir şekilde taşınırlar. Aynı zamanda bu kurslara katılan ve başarılı olup sertifika sahibi olan bireyler, tehlikeli madde taşıması yapan hava yolu şirketlerinde ve hava yollarına hizmet veren handling firmalarında görev alabilecek düzeyde yetişmiş olduklarından uçakların, taşınan malların ve seyahat eden yolcuların can ve mal kaybını önlemeye yönelik olarak topluma yararlı bir hizmetin verilmesine katkıda bulunmuş olurlar.
- ç) Konuların öğretiminde, anlatım, yaşanmış örnekler, soru-cevap, problem çözme, gösterip yaptırma, tartışma, uygulamalı alıştırmaya, örnek çözmek gibi yöntem ve tekniklerden faydalanılır.

- d) Konular birbirinin ön şartı olacak şekilde sıralanmıştır.
- e) Programın içeriği; tehlikeli madde kurallarının felsefesi, tehlikeli madde sınıflarının, paketlerinin, işaretlerinin, etiketlerinin tanıtımı, tehlikeli madde paketlerinin depolanması, yüklenmesi ve boşaltılması, acil durumda alınması gereken önlemler gibi konuları kapsamaktadır.

9. PROGRAMIN SÜRESİ

- **Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 10) Kursu**
 - a) Günlük ders saati : 7 saat
 - b) Toplam süre : 2 iş günü x 7 saat = 14 saat
- **Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci Tazeleme (Kategori 10) Kursu**
 - a) Günlük ders saati : 8 saat
 - b) Toplam süre : 1 iş günü x 8 saat = 8 saat

10. PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE HAFTALIK DAĞILIMI

- **HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (KATEGORİ 10) KURSU**

1.GÜN

1. KURALLARIN TARİHÇESİ, FELSEFESİ VE UYGULAMA
 - a) Kuralların Tarihçesi
 - b) Tehlikeli Madde Kurallarının Gerekliliği
 - c) Güncel Baskı IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabının Tanıtımı ve Kullanımı
 - ç) Tehlikeli Maddenin Tanımı
 - d) IATA Tehlikeli Madde Kurallarının Temeli
 - e) Ülke ve Taşıyıcı Kısıtlamalarının İncelenmesi
 - f) Kuralların Uygulanması
 - g) Göndericinin Sorumlulukları (Yolcu, Ekip ve Kargonun Sahibi)
 - ğ) Taşıyıcının Sorumlulukları
 - h) Eğitim Gereklilikleri
 - ı) Tehlikeli Maddelerin Güvenliği
2. LİMİTLER
 - a) Taşınması Kesinlikle Yasak Olan Tehlikeli Maddeler
 - b) Gizli Tehlikeli Maddeler
 - c) Hava Postasındaki Tehlikeli Maddeler
 - ç) Taşıyıcının Mülkiyetindeki Tehlikeli Maddeler
 - d) Hava Kargosu Olarak Taşınmasına İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
 - e) İstinai Miktarlardaki Tehlikeli Maddelerin Taşınması
 - f) Sınırlandırılmış Miktarlardaki Tehlikeli Maddelerin Taşınması
 - g) Yolcu ve Ekip Beraberinde Taşınmasına İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
 - ğ) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 2.3.A Tablosunun Kullanımına Yönelik Ağırtırma
3. TEHLİKELİ MADDE SINIFLARININ TANITILMASI VE TANIMLAMA
 - a) 9 Sınıfın Tanımlanması (Video Gösterimi ile)
 - b) Uygun Gönderi Adı (PSN), Birleşmiş Milletler (UN) Numarası ve Tanımlama (ID) Numarasının Açıklanması, Tehlikeli Maddeleri Tanımlamadaki Roller
 - c) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 4.2 ve 4.3 Listelerinin Kullanımı
 - ç) 4.2 Listesinde Paket Talimatı Tespiti

- d) Özel Şartlar ve Acil Durum Cevap Rehberi Kodu Açıklaması
- 4. PAKETLEME, İŞARETLEME VE ETİKETLEME
 - a) Tehlikeli Madde Paketleme Çeşitleri (UN/ICAO Paketleri/Sınırlanmış Miktar Paketleri)
 - b) Tehlikeli Madde, Risk Ve Handling Etiketlerinin Tanıtımı
 - c) İşaretli ve Etiketli Paket Örnekleri
- 5. YÜKLEME VE DEPOLAMA PROSEDÜRLERİ
 - a) Kısıtlamalar
 - b) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 9.3.A Tablosunun (Paketlerin Ayrım Tablosu) Kullanımı ve Alıştırmalar

2.GÜN

- 1. YÜKLEME VE DEPOLAMA PROSEDÜRLERİ
 - a) Sıvıların Yüklenmesi
 - b) Kargo Uçağına Yükleme
 - c) Yüklerin Emniyete Alınması ve Hasarlı Tehlikeli Madde Paketlerinin Handlingi
 - ç) Etiket Yenileme ve Yükleme Ünitelerinin Tanımlanması
 - d) Radyoaktif Maddelerin Yüklenmesi (İnsanlar, Canlı İnsan Organı/Kan, Film Negatifleri, Canlı Hayvanlar ve Damızlık Yumurtalardan Ayrım)
 - e) Radyoaktif Madde Paketlerinin Ayrım Mesafelerine Yönelik Alıştırmalar
 - f) Kurubuzun Yükleme Kuralları
 - g) Zehirli ve Bulaşıcı Maddelerin Yüklenmesi
 - ğ) Manyetik Materyallerin Yüklenmesi
 - h) Polimerik Yastıkların Yüklenmesi
 - ı) Kuru veya Sıvı Akü ile Çalışan Tekerlekli Sandalyenin Yüklenmesi
- 2. NOTOC (Notification to Captain) – KAPTANA BİLDİRİM
 - a) NOTOC'un Kullanım Amacı, Kimler Tarafından Hazırlandığı ve Kullanıldığı
 - b) NOTOC Kontrolüne Yönelik Alıştırmalar
- 3. RAPORLAMA
- 4. TEHLİKELİ MADDELER İLE İLGİLİ ACİL DURUM HAREKETLERİ
- 5. FİNAL SINAVI

• HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ TAZELEME (KATEGORİ 10) KURSU

1.GÜN

- 1. UYGULAMA
- 2. LİMİTLER
- 3. TANIMLAMA
 - IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 4.2 ve 4.3 Listelerinin Kullanımının Hatırlatılması
- 4. TEHLİKELİ MADDE SINIFLARININ, PAKETLERİNİN, İŞARET VE ETİKETLERİNİN HATIRLATILMASI
- 5. YÜKLEME VE DEPOLAMA PROSEDÜRLERİ
 - a) Kısıtlamalar
 - b) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 9.3.A Tablosunun (Paketlerin Ayrım Tablosu) Kullanımı ve Alıştırmalar
 - c) Sıvıların Yüklenmesi
 - ç) Kargo Uçağına Yükleme
 - d) Yüklerin Emniyete Alınması ve Hasarlı Tehlikeli Madde Paketlerinin Handlingi
 - e) Etiket Yenileme ve Yükleme Ünitelerinin Tanımlanması

- f) Radyoaktif Maddelerin Yüklmesi (İnsanlar, Canlı İnsan Organı/Kan, Film Negatifleri, Canlı Hayvanlar ve Damızlık Yumurtalardan Ayrım)
 - g) Radyoaktif Madde Paketlerinin Ayrım Mesafelerine Yönelik Alıştırmalar
 - ğ) Kurubuzun Yükleme Kuralları
 - h) Zehirli ve Bulaşıcı Maddelerin Yüklmesi
 - ı) Manyetik Materyallerin Yüklmesi
 - i) Polimerik Yastıkçıkların Yüklmesi
 - j) Kuru veya Sıvı Akü ile Çalışan Tekerlekli Sandalyenin Yüklmesi
6. NOTOC (Notification to Captain) – KAPTANA BİLDİRİM
- a) NOTOC'un Kullanım Amacı, Kimler Tarafından Hazırladığı ve Kullanıldığı
 - b) NOTOC Kontrolüne Yönelik Alıştırmalar
7. RAPORLAMA
8. TEHLİKELİ MADDELER İLE İLGİLİ ACİL DURUM HAREKETLERİ
9. FİNAL SINAVI

11. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda MEB Özel Kurslar Yönetmeliği'nin ilgili maddesi dikkate alınarak sınav yapılır. Sınavda 100 puan üzerinden en az 80 puan olarak başarılı olan kursiyerlere "Kurs Bitirme Belgesi" verilir.

12. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

- a) Güncel IATA Tehlikeli Maddeler Kuralları Kitabı
- b) Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 10) Kitabı
- c) Tehlikeli Maddeler Bilinci Kursu (Kategori 10) Power Point Sunumu
Tehlikeli Maddeler Bilinci Kursu Tazeleme (Kategori 10) Kursu Power Point Sunumu
- ç) Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori 10) Kursu Alıştırmaları
Tehlikeli Maddeler Bilinci Tazeleme (Kategori 10) Kursu Alıştırmaları
- d) Tehlikeli Madde Sınıflarını Anlatan Film
(Power point sunumu içinde yer alır. Tazeleme kursunda kullanılmaz.)
- e) Tehlikeli Madde Risk ve Handling Etiketleri Tablosu
- f) Farkındalık ve Bilgilendirme Amaçlı Tehlikeli Madde Tablosu
- g) Bilgisayar